

ST-owe terminy hebrajskie, greckie i łacińskie użyte w opisach egzekucji

	TM	LXX	Wulgata
Rdz			
40:19	talah al-‘ec	κρεμασει σε επι ξυλου	suspendet te in cruce
40:22	talah	εκρεμασεν	suspendit in patibulo
41:13	talah	κρεμασθηναι	suspensus est in cruce
Pwt			
21:22	talah al-‘ec	κρεμασητε αυτον επι ξυλου	adpensus fuerit in patibulo
21:23a	‘ec	ξυλου	ligno
21:23b	taluj [wiszący]	κρεμαμενοσ επι ξυλου	pendet in ligno
Joz			
8:29a	talah al-‘ec	εκρεμασεν επι ξυλου διδυμου	suspendit in patibulo
8:29b	‘ec	ξυλου	cruce
10:26	talah al-‘ec	εκρεμασεν . . . επι πεντε ξυλον	suspendit . . . super quinque stipites
10:27	‘ec	ξυλον	patibulis
Ezd			
6:11	‘a‘ aram.	ξυλον	lignum
Est			
2:23	talah al-‘ec	εκρεμασεν [nie ma: επι ξυλου]	adpensus patibulo
5:14,14	‘ec / ‘ec	ξυλον / ξυλον	trabe / cruce !!! * trabe = belka
6:4	talah ... al-‘ec	κρεμασαι . . . επι τω ξυλω	adfigi patibulo
7:9a	‘ec	ξυλον	lignum
7:9b	talah	σταυρωθητω	adpendite *nie ma słowa cruci!
7:10	talah ... al-‘ec	εκρεμασθη . . . επι του ξυλου	suspensus in patibulo
8:7	talah al-‘ec	εκρεμασα επι ξυλου	adfigi cruci
9:13	talah al-‘ec	κρεμασαι [nie ma: επι ξυλου]	in patibulis suspendantur
9:14	talah	κρεμασαι	suspensi
9:25	talah ... al-‘ec	κρεμασαι [nie ma: επι ξυλου]	adfixerunt cruci

WNIOSKI:

SEPTUAGINTA prawie konsekwentnie oddaje ‘ec jako *ksylon* (tylko 1 raz jako *ksylou didymou*).
W 2 przypadkach hebr. słowo ‘ec nie zostało przetłumaczone (zostało pominięte) (Est 9:13,25).

WULGATA oddaje ‘ec na 5 sposobów:

- **patibulum** (8x)
- **cruce** (6x)
- **lignum** (4x)
- **stipite** (1x)
- **trabe** (1x)

Wszystkie łacińskie odpowiedniki, które podał Hieronim, mogą mieć wspólny mianownik, tzn. być **synonimami**. Jeśli to jest poprawna konkluzja, wtedy znaczenie „krzyż” nie pasuje do tego towarzystwa. Gdyby jednak hebr. słowu ‘ec można było przypisać znaczenie „krzyż” (jako jedno ze znaczeń), to wygląda to już na pogląd Hieronima, być może ukształtowany pod wpływem chrześcijańskiej (katolickiej) tradycji.

Godna uwagi jest sytuacja w **Est 5:14**, gdzie Hieronim użył dwóch różnych słów do opisu jednego i tego samego przedmiotu egzekucyjnego – *trabe* i *cruce*! Ten przedmiot oczywiście musiał mieć albo kształt **⊠**, albo **†**. To wskazuje, że nie można stanowczo twierdzić, że Hieronim rozumiał *cruce* tylko w znaczeniu **†**.

Badania porównawcze pokazują, że hebr. słowo **‘ec** żyjący PRZED NASZĄ ERAŁ tłumacze LXX rozumieli jako termin generyczny. Tymczasem Hieronim żyjący w V wieku NASZEJ ERY oddał je kilkoma łacińskimi terminami, co nasuwa pytania:

- 1) Czy semantyka ST-ego terminu *‘ec* zmieniła się w okresie między III w. p.n.e. a V w. n.e.?
- 2) Czy tę różnicę można zrzucić na karb stosowania innej metody tłumaczenia (tłumacze LXX podali literalny przekład, natomiast Hieronim – nieliteralny)?

A jakie Tobie czytelniku nasuwają się wnioski?